

ECHOES OF HOMELAND

TĖVIŠKĖS AIDAI

1971 m. sausio mėn. 19 d. Nr. 2. (746.) Melbourne.

XVI METAI

NAUJUMAS IR JAUNIMAS

Nuo amžių jau taip buvo, kad jaunimas mėgsta emociją. Jo pats kraujas šaukia, ką nors daryti, veikti. Ypač linkęs jaunimas ką nors daryti naujo. Nesvarbu, ar tas veiksmas bus geras, ar blogas, bei jei kas nors naujo, tai jau gerai. Šiandien ypač toji naujumo aureolė atperka kiekvieną veiksmą. Naujumo sąskaiton berniukai augina ilgus plaukus, barzdas, mergaitės skubiai keičia madas. Tai išorinis naujumas. Savo vidinė nuotaika jaunimas įsiekio kitos muzikos, naujo ritmo. Kalboje jie ieško naujo išsireiškimo, veiksmo naujo gesto ar judesio. Ypač tai žymu šokyje, kur kartu derinama muzika su judesiu.

Čia suminėtas naujumas nėra nei geras, nei blogas. Jei kas bus gero, tai pasiliks, o kas blogo, tai greitai dings. Šią atranką daro taip pat jaunimas. Mergaitės trumpino savo sijonus, kol pamatė, kad per daug. Tuoj metėsi į kitą kraštutinumą — užsidėjo ilgus, kad net žeme velkasi. Berniukai vaikščiojo apžėlę, kaip meškos, bet pajuto, kad tai laukiniškumas ir pradėjo tvarkytis. Nors dar ir ilgi plaukai, bet jau aptvarkyti ir estetiškai atrodo. Juk ir viduramžiais vyrai dėvėjo ilgus plaukus.

Naujesnis jaunimo pasireiškimas yra muzikoje. Čia įsiekoma ne charmonijos, bet efekto. Muzika užtat turi būti stipri, nepaprastai garsi ir sulaužytai tonais ar disonansais. Dar geriau, jei tonų visai negalima atpažinti, bet yra tik triukšmas šokiruojančiame takte. Čia tinka bubnai, įvairūs barškučiai, skambučiai, ziržėjimas, traškėjimas ir panašūs garsai. Prie to derinama dar šviesos, kurios pagal taktą mirkčioja ar keičia spalvas. Efektas pasidaro toks didelis, kad net bangs. Panašią demonstraciją matėme Lietuvių Dienų metu jaunimo vakare. Kas iš šitokio efekto pasiliks, sunku pasakyti. Greičiausia, kad tai sezoninė apraška, kuri nieko naujo neduos. Ir seniau pas jaunimą buvo tokių sezoninių dainų ar melodijų, kurios nuskambėjo ir užgėso, nepalikdamos net pėdsako.

Etikoje naujumo skaitoma nusi-kratyti moralės varžtas. Čia iškeliamas laisvė, kurį neturi ribų. Padorumas ir bendrai estetika norima nurašyti į senienas ir neva naujumo skaitoma surasti natūralias formas. Taip beriukas su mergaite glamonėjasi gatvėje ar svečiuose ir skaito, kad tai natūralu. Ši naujenybė nieko gero nežada, kaip tik moralinį susmukimą. Į šią aprašą reikia priskai-tyti ir tai, kad jaunimas neturi reikiamo mandagumo, pagarbos vyresniesiems ir net tėvams. Religijos jaunimas neatmeta, bet mano, kad ji pasenus ir reikalinga reformų. Komunistiniuose kraštuose nustatinėjama tarsi valstybinė etika, kuri viešai priivaloma. Ten jaunimas bent išoriniai yra mandagesnis ir kuklesnis.

Australų jaunimą reikėtų skirti į dvi grupes — aristokratiškąjį ir liaudies. Pirmasis yra mandagus ir estetiškas. Tai gal daugumoje

POLITINĖ APŽVALGA

Dar nieko tikro taikai Vidur. Rytuose nepasiekta. ● Izraelis pagaminio norimų sienų žemėlapi. ● Lenkija priklausys nuo Sovietų Sąjungos ekonominio planavimo. ● Pietų Vietnamas ramesnis dėl savo ateities, o Kambodija kovoja ir mokosi kovoti.

Kambodijos sunkumai

Kambodijai primigtinai reikia ginklų, karo aprangos ir instruktorių greitai augančiai armijai aprūpinti ir apmokyti. Nuvertus buv. jos vadą princą Sihonauką, ji turėjo vos 35.000 karių. Šiandien tas skaičius paaugo iki 180.000 ir auga toliau. Bet kariai darnai nežino elementarinės taktikos. Jie kovoja ir kartu mokosi su dideliu noru. JAV prezidentui Nixonui Kongresas surišo rankas ir jis negali siųsti į Kambodiją karių ar instruktorių — tarėjų. Be JAV tik Australija suteikė Kambodijai kiek ginklų. Jeigu JAV nesiūnia savo žmonių į Kambodiją, Australija irgi nesirysita to padaryti, nors Australija per karinį Pietų Vietnamo karių apmokymą milžiniškai patarnavo Pietų Vietnamo armijai sustiprinti.

Sostinė Phnom Penh liko keliuose vietose perkirsta nuo Kampong Somo uosto, kur yra vieništelė naftos rafinerija ir iš kur vyksta benzino pristatymas, nuo kurio priklauso karo veiksmų vykdymas. Buvo bandyta benzina stantinėse gabenti laivais Mekingo (River) upe. Patirta nuostolių, nes raudoniesiems pavyko jį suspenduoti raketomis.

Benzino pristatymo vargas verčia sąjungininkus rimtai galvoti benzina gabenti oro keliu, steigiant "mažą Berlyno rūšies" oro transportą, kaip tai buvo kadaise Sovietams uždarius Berlyno autos trauką. Bet reikalus skubus ir ne-

gali laukti atidėliojimo.

Tuo tarpu Šiaurės Vietnamo ir Vjetkongo karo pajėgoms pavyksta sėkmingai veikti Kambodijoje. Manoma, kad jie tikisi iš jos ateity pulti Pietų Vietnamą, dėl kurio buklės sąjungininkų nuotaikos yra geros. Laikoma, kad komunistų pajėga Pietų Vietname yra palaužta, ji ten yra silpna ir pats kraštas vis labiau jaučiasi nuo jos saugesnis. Todėl pasigirsta iš Nixono administracijos paskelbimų, kad pagrindiniai JAV kovos daliniai iš P. Vietnamo galėtų būti atitraukti iki gegužės 1 d. JAV karo aviacija ir artilerijos daliniai pasilik tolimesniam laikui, kaip pagalba šio krašto gynybai. Šiuo metu iš paties Saigono atitaukiama 20.000 JAV kariuomenės ir tik 5.000 karių pasiliks JAV įrengimams saugoti.

Kada Nixon buvo paklaustas, ką JAV darys, jeigu po JAV pasitarimo komunistai vėl brausis į Pietų Vietnamą, Nixon atsakė atsakyti į šį klausimą. Tuo tarpu viceprezid. Ky ir katalikų vadas pasisakė, kad Pietų Vietnamui verta dar 15 metų vargti, kovoti ir trukti, kad tik kraštas būtų apsaugotas nuo komunizmo.

JAV Kongresas gaili savo karių kitiems kraštams, bet ne pinigų. Kambodijai paskirta 155 mil. dol. ir Pietų Korėjai, Pietų Vietnamui, Indonezijai ir dvim arabų kraštams: Jordanui ir Lebanonui 400 mil. dol.

Darbininkijos reikalavimai

Lenkijoje, Gdanske (Dancige) apie 3.000 uosto darbininkų per dvi dienas susirinko į darbovietę, bet atsakė dirbti, reikalaudami, kad į laisvę būtų paleisti 200 darbininkų, kurie buvo suminti per paskutinius bruzdėjimus ir kad su darbininkais kalbėtis atvyktų naujas kompartijos vadas Gierek. Tas žinias davė Stokholmo laikraštis "Aftonbladet".

Gierek, kurio palypėjimas į kompartijos viršūnes įvyko su Maskvos sutikimu, ir naujas premjeras Jaroszewicz savanoriškai ar ne, buvo nuvykę į Maskvą pirmoje eilėje pareikšti ištikimumą Sovietų Sąjungai. Ten jie buvo Brežnevo, Kosygino ir kitų iškilmingai ir šiltai priimti. Atrodo, kad įvy-

gerų mokyklų auklėtiniai. Antrasis jau šių formų nesilaiko ir dažnai įsiekio kraštutinumų. Lietuviškasis jaunimas daugiau pažįsta liaudies jaunimą. Kurie jungiasi į lietuviškas organizacijas, tės išlaiko estetiką. Todėl ir čia nežymiai galima įžiūrėti dvi grupes.

Reikalinga į šiuos klausimus atkreipti dėmesį ir mūsų brestančiam jaunimui, kad impulsas ne-nuvestų per toli į lankas.

Rais S. MILIUS

Greitesni laivai

Sovietų Sąjunga žymiai sumažino savo karo laivų laikymą Viduržemio jūroje. Tačiau JAV Seš-tasis laivynas toje jūroje yra susirūpinęs dėl savo laivų sekimo ir nepertraukiamo šnipinėjimo iš Sovietų Sąjungos pusės. Į Neapolį — Italijoje atplaukė du 225 tonų talpos kovos karo laivai, kurie pajėgia plaukti 40 mazgų greičiu, tai yra kur kas didesniu greičiu, negu bet kuris Sovietų laivų. Jų tikslas sekti Sovietų laivų judėjimą ir trukdyti jiems šnipinėjimą. Taip pat į tą jūrą atkelti dar 3 naikintojų laivų greities palydovai.

Kada Sovietų Sąjungoje liko suimta visa žydų kilmės gyventojų eilė, kurių dalis liko jau nubausta už planavimus pagrobti pabėgimui į užsienį keleivinį lėktuvą, Amerikoje pasireiškė Sovietų Sąjungos pasiuntinybės ir įstaigų užpuolimai iš žydų kilmės JAV gyventojų. Sovietų Sąjunga įspėjo Ameriką, kad jos įstaigų ir žmonių saugumas Sovietų Sąjungoje gali atsidurti pavojuje, jeigu tokiems užpuolimams Amerikoje nebus padarytas galas. Amerikos vyriausybė pasijuto nepatogiai, kada ir po to šalia Sovietų pasiuntinybės Vašingtone sprogo, kaip manoma, žydų Gynybos Lygos pakišta bomba. Tai buvo protestas už Sovietų neleidimą emigruoti žmonėms į Izraelį. Sovietai iš naujo pareikalavo sulaukyti abiejų kraštų tarpusavių santykių smukimą ir nuostolių atlyginimo už turto sužalojimus. Einąs JAV valst. sekretoriaus pareigas Irwin pavadino tą bombos pakišimą "priešįstatyminiu ir beprasmingu vandalizmu veiksmu". Baltųjų Rūmų policijos dalis buvo pasiųsta prie Sovietų pasiuntinybės apsaugai dieną ir naktį.

Maskvoje JAV diplomatas ir kt. pareigūnas rado savo automobilius gatvėje išdaulytais langais. Trys kiti amerikiečiai buvo kelių jaunuolių užkabinti gatvės žodžiais ir net veiksmu, kada vienas buvo pagriebęs už apsiausto atlapo. Pažymėtina, kad amerikiečius nesunku atpažinti, nes jie geriau apsirėngę ir jų automobiliai numeriai yra skirtingi nuo sovietiškių.

— Didžiojo karo sąjungininkų dokumentai rodo, kad gen. Eisenhower pats vienas padarė sprendimą ir yra kaltas dėl to, kad Sovietų armijoms buvo leista pasiekti ir užimti Berlyną. Tie dokumentai paskelbti dabar viešumai, nors buvo laikyti paslaptį 25 metus. Dokumentų tarpe yra Eisenhowerio, kaip vyr. karo vado Europoje, Vašingtonui ir Stalinui telegramos. Tada Eisenhower laikė, kad Berlynas sąjungininkams nesudarė svarbaus karinio taikinio. Ir Stalinui teko "pritarti", kad Berlynas nustojo strateginės svarbos. Eisenhoweriui, deja, pritarė JAV štabo vadai ir prezid. Truman.

Britų min. pirm. Churchill ir jo karo vadai prieš tokią nuomonę protestavo.

LIETUVIŲ DIENOS MELBOURNE

TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS

Tautinių šokių šventei i Lietuvių Dienas susirinko viso 220 jaunimo. Tai tautinių šokių grupės iš įvairių Australijos vietų — Adelaidės, Sydnėjaus, Brisbanės, Hobarto, Melbourne, Canberros ir net tolimojo Pertho.

Pirmas šokėjų pasirodymas buvo Lietuvių Dienų atidaryme. Sporto stadione žygiavo pulkai jaunimo — sportininkai ir tautinių šokių šokėjai. Šitokia jaunimo masė darė nepaprastą įspūdį. Maršo taktė žengiančios gretos lyg kalbėjo: štai mes ateinam gyvenimui, ateiname į lietuviškąjį gyvenimą.

Po oficialaus Lietuvių Dienų atidarymo tautinių šokių grupės pašoko pradžia po šokių ir tuomet vyko sporto rungtynės.

Pilnas tautinių šokių vakaras vyko pirmadienį, gruodžio 28 d. Buvo pramatyta, kad tautinių šokių festivalis vyks aikštėje, bet diena išgąsdino šokėjus. Lietus pylė nuo ryto. Reikėjo persiorganizuoti ir susimesti į tą pačią sporto salę, kur vyko Lietuvių Dienų atidarymas. Nors salė didelė, bet išsistiet porai šimtų šokėjų buvo per mažą. Bendruose grupių šokiuose dalis šokėjų turėjo ilstetis.

Pasigirdus trimitui, užgriovė maršas ir į salę sužygiavo visos tautinių šokių grupės. Vaidas gražus, kai tiek daug jaunimo tautiniais rūbais. Visi šokėjai pradėjo savo šventę suktinui. Pilnas stadionas jaunų besisukančių porų. Po to šokėjai iš salės dingo ir prasidėjo atskirų grupių pasirodymas. Pirmoji pasirodė Brisbanė. (Vadovė V. Mališauskienė, akordeonistas V. Lorenas.) Grupė pašoko Lenciūgelį. Miklus Lenciūgelio vadovas Eidas Ziogas. Grakščiu judesiu ir artistiška nuo-taika jis puikiai pravedė mergaičių lenciūgelį. Tai bene patraukliausias šokis, išsiskaus publikos neabejotinai šilumą. Pertho grupė "Satrija" pasirodė Kubilu (Vadovė B. Katevienė ir Miliauskienė,

akordeonistai L. Harison ir V. Baronas) Grupė darni ir gerai paruošta. Ne veltui jos žygis iš tolimojo Pertho. Su Blezdingėle pasirodė Adelaidės, Sydnėjaus ir Melbourne mergaitės. Šokis ramus ir darnus. Adelaidės "Zilvinas" šoko Juodąjį Jonkelį (Vadovė V. Straukas, akordeonistė I. Paškauskaitė) Grupė didelė, šokis judrus ir patrauklus. Melbourne "Gintaras" pašoko Rugučius ir Šustą (Vadovė H. Statkuvienė, akordeonistė L. Baubinaite). Pirmasis šokis ramus, o antrasis judresnis. Grupė didelė, šokėjai miksūs, įspūdis puikus. Kalvelį šoko visos grupės kartu. Nors salė visiems per mažą, bet šoko darniai.

Melbourne "Klumpakojis" pasirodė iš Audejėle (Vadovas A. Šimkus, akordeonistas P. Aranauskas) Šokis judrus ir painus, bet šokėjai miksūs. Sydnėjus išėjo su Pasiutpolke (Vadovė M. Cox, akordeonistas A. Plūkas) Čia didesnis įvairumas, kad šoki daina palydėjo Sydnėjaus Meno Ansamblio. Niekas neatšilikio po šitos pasiutpolskės nė Perthas su Kadriliniu Jonkeliu. Tuoj visi sugūžėjo šokti Žiogelius ir po to Canberros "Ratelis" šoko Sėjau Rūtą. (Vadovė L. Žilinskienė, akordeonistas A. Valtas) Šokis naujesnis ir įdomus. Sydnėjus vėl triukšmingai trepsėjo Subatėlę. Čia vėl Ansamblio pritarė daina. Melbourne "Klumpakojis" mikslo kojas Blezdinginiame Jonkely. Toliau sekė Sukčius, Adelaidės mergaičių Mikliūnas, kanberiškių Polkutė ir Melbourne "Gintaro" Sadutė. Festivalis užbaigtas visų bendru Malūnu. Visiems šokėjams nebuvo vietos, tai dalis jų išsėjo, o pirmiesiems pavargus, šoko kiti užbaigti malūną. Davė malūną net su vėju.

Bendras šios šventės įspūdis labai gražus. Jauni veidai, miksūs figūros, šokių įvairumas net nedavė žiūrovams atsisėpti. Anksčiau šitokių tautinių šokių vakaro

Lietuvių Dienose nebūdavo, bet pasirodė, kad tai labai gerai. Šis festivalis buvo bene pats įdomiausias iš visų parengimų.

Buvo žadėjus iš Amerikos atvykti šiai šventei tautinių šokių grupė "Grandinėle", bet nesusidarius šiam reikalui užtenkamai lėšų. Atvyko tik "Grandinėle" vadovė Irena Smieliauskienė. Ji pasveikino šį tautinių šokių festivalį ir jo organizatorei ir vadovei H. Statkuvieni išteikė "Grandinėle" dovanėlę.

SVEIKINIMAI AUSTRALIJOS LIETUVIAMS

Turėjome svečią Lietuvių Dienose iš Chicago — Tautinių šokių Ansamblio "Grandinėle" vadovę Ireną Smieliauskienę. Ji buvo žadėjusi ir mūsų tautinių šokių festivalį atvešti visą savo "Grandinėle", bet sąlygos to nebeleido. Atvyko ji pati ir atvežė geriausius linkėjimus lietuviams Australijoje iš Lietuvos konsulo Daudžvardžio. Taip pat išvykdama ji matėsi Jaunimo Centre su kun. J. Borevičium, kuris mieliai prisimena mus Australijoje ir taip pat mieliai sveikina. Tautinių šokių festivalyje jau perdavė sveikinimus mūsų jaunimui nuo visų "Grandinėle" narių.

Ponia Smieliauskienė labai gražiai atsiliepė apie šias Lietuvių Dienas. "Stebiuosi, kaip jūs taip gražiai dirbate. Pas mus Amerikoje galvojama, kad Australija yra jau pats užkampis. Jūs taip daug ir taip gražiai dirbate, o nieko nesiskelbiatė. Rašykite apie save ir mūsų spaudoje". Gražiai Ponia atsiliepė ir apie lietuvių sodybas: "Jūs tiek daug turite dirbės ir taip puikiai susitvarkė". Aplankiusi Tėv. Aidų redakciją, ji prašė perduoti kvietimą Australijos lietuvių jaunimui atvykti į 4-tą tautinių šokių festivalį Amerikoje, kuris įvyks 1972 m.

Buvo svečių šiose Lietuvių Dienose iš Amerikos ir daugiau — Irena Tamošaitienė iš Los Angeles ir Danutė Paškevičienė taip pat iš Los Angeles.

Trumpai

— Birminghame, Anglijoje katalikų kunigas Curtin buvo susirūpinęs skolomis, kurios slėgė jo nuotaiką ir parapijos salę. Kalėdų švenčių proga jis gavo dovanų iš parapijiečių ir už jų dalį, už 10 svarų jis įstojo į atspėjimą futbol rungtynių rezultatu. Jis laimėjo 100.000 svarų ar 214.300 dol. Pra linksmėjęs kunigas sakė, kad jis nepasidėjo Dievo taip daug. Bet, matyti, sako, — mano maldos buvo labai efektingos. Dalį laimikio jis pasiliekys sau gyvenimo atsaragai, bet didžiausią jo dalį atiduoda labdarės reikalams.

— Jordane, ypatingai palei sostinę Amman, įvyko smarkių kovų tarp vyriausybės kariuomenės ir partizanų. Pastarieji kaltina, kad karaliaus Husseino kariuomenė vėl apsupo ir užpuolė jų stovyklą. Daug ramybės norinčių civilių Palestinos pabėgėlių vyko prie Jordano upės, kad persikeltų į Jordano okupuotą pusę. Vyriausybiniškai surinko apie 400 partizanų, kilusių iš Irako ar Sirijos, kurie buvo įsitaiss Jordano teritorijoje. Juos nugalėno prie Sirijos sienos ir ištrėmė. Arabų pasaulis to kovos kelia didelį susijaudinimą ir karalius Hussein, kuris šiuo metu yra Londone ligoninėje, kaltinamas dėl Palestinos kovotojų "naikinimo". Matyti, kad Hussein tikrai nori partizanų "sutvarkyti", kad Jordane būtų tik vienas šeiminkas ir partizanai netrukdytų siekti taikos su Izraeliu. Palestinos išeivių likimu irgi rūpinamasi.

— Apollo 14 skridimas į mėnulį numatytas pradėti sausio 31 d. Astronautai Shepard, Mitchell ir Roosa pradėjo 3 savaitių įžlaivimą.

TĖVIŠKĖS AIDAI
SAVAITRAŠTIS18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 33 2355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė Komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Vaseris. Korespondencijas ir straipsnius siųsti šiuo adresu: Tėviškės Aidai, Red., 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031

Prenumeratos kaina metams 8 dol. Kituose kraštuose 9 dol. Atskiras numeris — 20 centų. Skelbimai už skilties vieną colį 1 dol. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra. Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

TĖVIŠKĖS AIDAI, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031

Austriai apie bažnyčią Lietuvoj

Austrijos katalikų "Canisiuswerk" sąjūdžio Vienoje leidžiamas mėnesinis žurnalas "Miteinander" gruodžio mėnesio numerį paskelbė platų straipsnį apie katalikų Bažnyčios padėtį Baltijos kraštuose, ypatingai išskeldamas katalikų vyskupų likimą Sovietų Sąjungoje. Straipsnio autorius kun. dr. Manfredas Kierein, dartinis kardinolas Koenig ceremonijarius, išsamiai apžvelgęs Latvijos ir Estijos vyskupų darbus ir likimą, plačiau iškelia Lietuvos katalikų Bažnyčios padėtį ir jos vyskupų likimą. "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje — rašo straipsnio autorius — kaip ir kitose sovietų užimtuose Baltijos kraštuose, nėra tikrai sunkią sovietinės administracijos uždėtą religinės laisvės suvaržymų našta. Tai ypač atsispauda Lietuvos katalikų vyskupų likime. Nei viena Lietuvos katalikų vyskupija — rašo Austrijos katalikų laikraštis — iki šiol nėra valdoma pagal bažnytinės teisės nuostatus paskirtų vyskupų, bet tik laikinai skiriamų apaštalinų administratorių. Kauno ir Vilniaus vyskupijas administruoja 1965 m. Romoje pašventintas jau 76 metų vyskupas Juozapas Matulaitis — Labukas, Telšių — vysk. Juozapas Pletkus. Paskutiniu metu — rašo straipsnio autorius — šiems vyskupams paskirti nauji vyskupai pagalbininkai Povilonis ir Kriščiūnas. Tačiau Panevėžio ir Kašėdorių vyskupams Steponavičiui ir Sladkevičiui visai neleidžiama eiti nei vyskupo, nei apaštalinio administratoriaus pareigų. Toliau straipsnio autorius išsamiai aptaria kitų Lietuvos vyskupų, kaip arkiv. Skvirecko, vyskupo Padolskio bei vysk. Paltaroko, vyskupo Maželio, vysk. Ramanausko, arkiv. Matulionio, marijonų vyskupų Bučio ir Brazio mirtis ir gyvenimo kelius. Straipsnio pabaigoje primenama, kad Apaštala Sostas Vakarų Europoje gyvenantiems lietuviams dvasiniai aptarnauti paskyrė naują vyskupą dr. Antaną Deksnį, kuris nuolatos gyvena Romoje. Straipsnis iliustruotas keturių Lietuvos vyskupų fotografijomis.

IŠNIEKINAMOS
BAŽNYČIOS

Laisvojo pasaulio lietuvių spauda praneša, kad gražiausias architektūros sedevras — Šv. Jono bažnyčia Vilniuje — prieš keletą metų pradėta remontuoti, ir baigus darbus ji bus paskirta ne religiniams bet "kitiems tikslams". Joje bus įsteigta komunistinio mokslo ir Vilniaus universiteto istorijos muziejus, lygiai kaip garsoji šv. Kazimiero bažnyčia paversta ateizmo muziejumi ir Vilniaus katedra — meno galerija ir koncertų sale. Toks gražiausias lietuvių bažnyčios išprofanavimas — rašo lietuvių spauda — galimas tik komunistinio ateizmo sąlygose. Visi lietuviai, mylintys senovės, religinius ir kitus paminklus, yra priešingi partijos norams bažnyčių patalpose rengti koncertus ar minėjimus. Ypatingo susirūpinimo sukėlė šv. Jono bažnyčios didžiojo altoriaus likimas, kuris "Tiesoje" paskelbtas architektų ir istorikų žodžiais esąs "pasaulinio mąsto sedevras".

— **Praha:** Čekoslovakijos valdžios patvarkymu, visose Pragos katalikų bažnyčiose Kalėdų naktį buvo uždraustos pamaldos ir neleista aukoti Kalėdų nakties šv. Mišias.

— **Jeruzalė:** Paskutiniu metu Jeruzalėje įvyko tarptautinis religijos mokslo žinovų posėdis, kuriame dalyvavo 20 religijos mokslo specialistų iš dešimties kraštų, atstovaudami viso pasaulio didžiąsias religijas.

Atsiųsta paminėti

AIDAI — mėnesinis kultūros žurnalas, rugsėjis, redaguoja Juozas Girnius, leidžia tėvai pranciškonai, 680 Bushwick Ave. Brooklyn, N. Y. 11221. USA. Metams \$ 10. Šiame numeryje: V. Liulevičius Lietuvių tautos valstybinio gyvenimo pradžios beišeikiai, Dainuolės Sadūnaitės eilėraščiai, Su Telesforu Valium, S. Antanaitis — Pranas Dovydaitis Saulės gimnazijos direktorius. Iš minties ir gyvenimo įdomios apžvalgos, knygų recenzijos.

LIETUVIŲ DIENOS — mėnesinis lietuviškojo gyvenimo iliustruotas žurnalas, lapkritis, redaguoja Bernardas Brazdžionis, metams \$ 8. Adresas: 4364 Sunset Blvd. Hollywood, Calif. 90029. USA. Šiame Nr.: Tėvų ir vaikų lietuviškumas, Krikščionis ir komunistas kovoje už žmogų, Laiko imperatyvai, Gelbėjimai lietuvių Brazinskus, Kas vadovauja mokykloms okupuotoje Lietuvoje, Tautinėje veikloje nepavargęs ir kt. Yra ir angliškai kalbantiems skyrius.

LAISKAI LIETUVIAMS — Tėvų Jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas, lapkritis, redaguoja Juozas Vaišnys, metams \$ 5. Adresas: 2345 W. 56th St. Chicago, Illinois, 60636. USA. Turinys: Veidmainiški žmogžudžiai, Vlado Sileio eilėraščiai, Krikščionybė ir komunistas Lietuvoje, Svečiuose pas pasaulio lietuvių, Rūpinimų klausimų skyriuje — Ar išpažintis praras savo vertę, Kodėl šeimos skiriasi, Revoliuciniai sukūriai ir mūsų jaunimas ir kt.

ATEITIS — lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas, spalio, redaguoja Jonas Šoliūnas, metams \$ 3. Adresas: 7235 S. Sakramento Ave. Chicago, Illinois, 60629. USA. Šiame Nr.: Jaunimo Kongresas, Ateitininkas gyvenime, Pranas Dielininkaitis, Jaunystė lydi mus, Jaunimas šiandien ir kt.

EGLUTĖ — leidžia Nekaitai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut, 06260. USA. Metams \$ 5. Tai vienintelis laisvajame pasaulyje mūsų vaikams leidžiamas žurnalas ir jį kiekviena šeima savo mažesniems vaikams turėtų imti. Gausiai iliustruotas ir labai tinkami vaikams aprašymai.

LUX CHRISTI — Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės leidžiamas žurnalas, spalio, redaktorius kun. A. Juška. Turinys: Nauja mišiolą pasitinkant, Komunijos dalijimo būdai, K. Paltarokas vienas didžiųjų vyskupų, Žvilgsnis į sovietinę etiką, pamokslai. Religinė padėtis Lietuvoje ir plati pasaulyje gyvenančių kunigų apžvalga.

ELENCHUS — Lietuvių kunigų sąrašas 1970 m. Šis lietuvių kunigų sąrašas laisvajame pasaulyje yra penktasis, redagavo kun. dr. Titas Narbutas. Šalia adresų pridėti telefonai, kad labiau būtų praktiškai naudojimui.

Paslėpti tikrieji kaltininkai

piami kaltininkai?

Jeigu nubaustieji yra tikrieji kaltininkai, tai kodėl Transportacijos sekretorius Volpe nevykdė tardymo komisijos siūlymo atiduoti adm. Ellis ir jo štabo viršininką kap. Brown kariniam teismui teisio? Vietoje to, jis pats padarė sprendimą — leido jiems tuojau pasitraukti iš tarnybos. Ir greičiausiai su pensijomis. Gi "Vigilant" skipperį Cmdr. Ralph Eustis, kurs savo laive leido rusams S. Kudirką žiauriausiai mušti ir niekinti (rusai net jo galvą visiems matant į geležinius laipus daužė), tik papeikė ir kiton tarnybon perkėlė.

Mums atrodo, kad toks labai svarbios bylos užbaigimas yra

neįtikinantis ir ciniškas, todėl labai peršasi išvada, kad tariamai nubausti kaltininkai nėra tikrieji kaltininkai, o tik "atpirkimo ožiai", gi tikrieji kaltininkai yra slepiami. Niekas negali priimti už tikrą pinigą ne sekretoriaus Volpe pareikimo, kad dabar nėra prasmės Ellis ir Brown bylos perduoti teismui. Tai kaip? Negi tai reiškia, kad nebereikia teisti S. Kudirką išdavusių mirčių tik todėl, kad jo jau nebegalima atgal susigrąžinti? Jeigu taip, tai toliau tuo pačiu galvojimo kailu slenkant galima sakyti, kad nėra pagrindo teisti žmogžudžių, nes jų aukų jau nebegalima atgauti.

Nemanom, kad J. Volpe būtų toks nerimtas žmogus, tik apgailėstajam, kad jis apsiėmė atlikti negarbingą pareigą. Nesikrapštom po jo sąžinę, bet norim, kad jis žinotų, jog tokiu savo veiksmu pateisinimu jis nieku nepirsisidėjo prie atstatymo Amerikos garbės, kurią labai supurvino tie jos pareigūnai, kurie prikišo nagus prie S. Kudirkos išdavimo jo kankintojams.

Jaunimo Biblioteka išplaukia

BALFas (United Lituianian Relief Fund, 105 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211) duos pastogę lietuvių saleziečių JAUNIMO BIBLIOTEKOS leidiniams, kuriuos kar tu su palydovu — kun. Petru Urbaičiu — italų prekybinius laivais nemokamai atveš iš Romos.

Reikia manyti, kad "Švietimo Metai" labiau įtikino mus visus kreipti daugiau dėmesio į mūsų ateities viltį — jaunimą, skaudžios dalios pasekmėje svetimybų malūno malamą, komikų jūroj besikęstantį.

Iš anksto besirūpindami surasti bent keletą dešėtų dosnių 100, 150, 200 dolerių vertės knygų užpirkėjų — mecenatų, ir panašų skaičių tų knygų platintojų — dalintojų įvairiuose kontinentuose, kraštuose bei apylinkėse, naujas lietuvių saleziečių centras Romoje ir pravažiuojantis atstovas jau šiuo būdu dėkoja, tikisi ir laukia pasisakymų.

Dedamos pastangos, kad knygos — su pasiaukojimu apmokėtos ir išsiuntinės — neliktų bet kaip ir betkam numetamos, o apgalvotai panaudotos kaip ir kur atrodys pravarčiai (kaip, štai, premija ar atsiminimas įvairiuose jaunimo konkursuose, studijų savaitėse, vasaros stovyklose, lituanistinėse mokyklose ir pan.).

Dosniųjų Mecenatų — užpirkėjų platintojų vardai bus įamžinti ne tik mūsų jautrioji tautinė sąžinė bei išvijos ir tremties istorijoje, o ir prideramai skelbiami, kaip pavyzdys kitiems, lietuviškojo spaudos irgi mielai talpins tų nau-

Ambr. Šarma

ŽVIRBLIŲ GIMINĖS EPOPEJA
(Daugelio giesmių puspoeimė)

6. Žvirbliai kuriasi naujoj vietoj

Audrai aptilus, vieną anksty rytą
Žvirbliai išvydo vaizdą nematytą:
Viskas kitaip čia nei savo kraštyje
Ką bematytum — medį ar namelį
Akim ne savos čia upės, miškeliai,
Svetimi žmonės, kitoki paukšteliai.
Visur neįauku, kur žvelgi — vis ne sava
Ką mes darysim — žvirbleliai dūsavo.

00000000000

Tačiau apimę ir kiek apsispratę,
Sparnelius papurtę ir dulkes nukratę
Žvirbliai vėl dairo — nuo ko čia pradėti,
Kur tūpti, lizdeliui kur pamatus dėti.
Viens ima šakelę, kits lauko žolėlę,
Sudžiūvusį lapą ar mažą plunksnelę
Ir tempia, ir velka, ir kelia, ir krauna
Nei dieną nei naktį dirbti nepaliauna.
Kas vienas negali — kiti bėga, skuba,
Eina ir gelbsti ir kiekvienas juda.
— Dirbkim, krutėkim — ragina viens kitą,
Poilsio eisim, kai bus pastatyta.
Sau ir vaikūčiams lizdelį susukim,
Esame žvirbliai, tokiais visad būkim.
— Tu juk ir aš — tai judrūs žvirbleliai,
Tavo ir mano juk pilkas rūbėlis.
Dirbo, plušėjo, statė, lipdė, puošė,
Jei kas pailso, kiti guodė, ruošė,
— Nors ir ne savas čia mūsų kampelis,
Tebūna mielas nuosavas lizdelis.

(Bus daugiau)

NORAS GYVENTI

11

V. Ivaškevičius

Maria nujausdama, kad su Petru kažkas negerai, negrįžo į Šveicariją. Tuoj pat pasamdė privatų seklį, kad sužinotų ar Petras yra su savo šeima UNRA stovykloje. Gavusi neigiamą atsakymą, atvyko į tą apskritį ir per policiją pradėjo ieškoti dingusiojo. Privatūs sekliai ir ji pati išvažinėjo apylinkės miestelius ir kaimus. Po ilgesnio ieškojimo sužinojo, kad nekaltantis ir nenormalus vyras buvęs pavalgydintas vienos ūkininkės, kur jis ėjo — nežinia. Ieškojimą apsunkino pokarės didelis žmonių judėjimas. Tuo metu, kai nuo karo nukentėję išlikusių savo turtą vežė savo pačių traukiamais vežimėliais, Petro ieškojimas su kunigaikštishku herbu paženklinutą automobilį, atrodė didelės svarbos įvykis. Maria nesiskaitė su pinigais ir tuo metu stokojančiomis gerybėmis, kurias ji, kaip dovanas, paskleidė bei padėjusiems. Paprašyti nerėsi iš kailio pastarnauti. Pagaliau sužinojo, kad neišaiškintas asmuo guli Gerolzhofen ligoninėje. Maria tuoj ten nuvyko. Užsidėjusi akinis ir prisidengusi veidą mediciniška maske, nuėjo į palatą, kur jau parodė suliesėjusi, nekaltanti ir be reakcijos aplinkai jauną vyrą. Ji atpažino Petrą. Labai suskauto jai širdį. Taip nuoširdžiai jam norėjo gero, o kas atsitiko. Maria pagalvojo: ji buvo nepajėgi sulaukyti abipusės meilės ir nuo jos nepriklausė iškilusios aplinkybės. Dabar tenka daryti kas galima, kad padėtų Petrui ir jo šeimai. Daktaras paaiškino, kad pirmoje eilėje jie nori atgaivinti nuo nedavalgymo nusilpusį li-

gonį, o vėliau jis būsias perduotas specialistams. Iš ligoninės vedėjo Maria gavo leidimą pakviesti smegenų specialistą. Nedelsiant atvežė žymų tos srities profesorį. Jis Maria nuramino:

— Smegenų sužalojimo nėra. Nuo sukrečiamų pergyvenimų galvos fronto viršutinė smegenų dalis vidiniai paveikta ir laikinai praradusi išpūdžių analizavimo ir absorbuojimo pajėgumą. Panašūs atsitikimai žinomi ir jie praeina. Dėl to nereikia išsigąsti. Tokie ligoniniai pagyja staiga ir, dažniausiai, be pasekmių. Kartais ši liga užsitęsia ir gali pasikartoti.

Maria lankydama Petrą nekaltėjo, jo nelietė ir turėjo užsidėjusi maskę. Bijoj, kad atsižadės neatpažinti jį. Tuoj pat ji telefonu pranešė DP stovyklos direktoriui, kad Petras Vaidatonis, Stasės vyras, serga ligoninėje, kad jo žmona su dukrelėmis atvyktų aplankyti, o jei stovykloje yra ligoninė, gali jį pasiimti.

Maria priėmė Stasę ligoninės vedėjo kabinete. Akis akin susidūrė su ta moterim, kurios vyrą ji taip labai myli, bet ji negali Stasei atverti savo širdies ir papasakoti kas tarp jų įvyko.

Širdies balsas sako: apsikabinti Stasę, išbučiuoti, atsiprašyti, išsipasakoti, kad ta sunkiai pakeliama jos dvasinė įtampa atslūgtų ir Stasė sužinotų, kad už laimingas valandas, kartu praleistas slėptuvėje, ji išgydė Petrą ir išgelbėjo nuo tikros bado mirties. Skaudu, kad tas negali būti pasakyta, o reikia vaizduoti profe-

sinį oficialumą.

Stasė ir jos dukrelės Marijai padarė gerą išpūdį. Ji jautė, kad Petras ir jo šeima užpildys jos gyvenime nemažą vietą, tik tas turės likti neparodyta. Išsiskiriant, Maria paaiškino Stasei, kaip elgtis su ligoniu: vienintelė pagalba — visad būti arti jo, kalbėtis su juo gimtąja kalba ir minėti išpūdingesnius gyvenimo įvykius. Dukrelių artumas gali labai daug padėti.

Stasė su dukrelėmis ligoninės sesuo nuvedė pas Petrą, o Maria, vos pakeldama naujai sužadintus meilės pergyvenimus, išvažiojo. Vaziavo keliu, nežinodama kur jis veda. Jai akys stovėjo vaizdas sunykusio Petro su be išraiškos akimis, kritusiais žandais. Niekad taip vaizdžiai nepatyrė, kaip matydama mylimą Petrą, kokia lemiama ir svarbi asmens dalis yra siela ir mintis. Neliko to — nėra žmogaus.

Ir vėl akys atsistojo vaizdas: Petras vejasi jos automobilį. Maria nukrečia šurpas. Toliau prisiminė praleistas laimingąsias valandas su Petru: renkant braškes, stebint saulėtekį, prisipažįsta mylinti Petrą, pabučiuoja jį, įvykiai prie Konstanzos ežero, vidurnakčio pasivaikščiojimas paupės promenada. Momentui mintims nutrūkus, staigūs dvasinio skausmo smūgiai užliedavo Mariją netikėtai, kaip jūros lūžtant bangą, priversdama vėl išgyventi nelaimingai pasibaigusios meilės kančias.

Maria privaziavo prie plačios upės, per ją reikėjo keltis su keltu. Ji buvo vienintelė keleivė. Keltui pasiekus upės vidurį, Maria siekė už starterio mygtuko, norėjo nuvažiuoti nuo kelto gliaustioje upės vietoje, — atsipalaiduoti pergyvenimų, kurie ją taip skaudžiai kankino. Tuo momentu prie jos priėjo kelto irklininkas

užmokescio. Maria išėmė patį stambiausį banknotą ir padavė jam. Jis atsisakė priimti, nes neturi tiek grąžos.

— Gražios nereikia, pasakė Maria. Irklininkas pasilenkė prie automobilio lango, pažiūrėjo į Mariją ir pasakė:

— Dėkui princese. Ji žvilgtelėjo į jį. Pamatė jauną vyrą, praradusi vieną akį ir su sužalotu veidu. Jis vilkėjo kariškio rūbus. Kiek palaukęs jis pasakė:

— Mano šeimos herbas daug žemesnio laipsnio negu jūsų, kunigaikštishka didybė. Aš, baronas von Ripp, iš Rytprūsijų ir vienintelis išlikęs gyvas iš mūsų šeimos, kaip matote gero, kai apipašytas ir visą mano turtą nešioju ant savęs, bet dievaži, esu po laimingą žvaigždę gimeš, mažai trūko neatsidurti ten.

Parodė žemyn. Nuo upės vidurio keltui iriantis prieš srovę jis Mariją deklamavo lotyniškai Pezario — "Kariai": " — šalčio bangos ir žiemės sniego barikados, priverstė kovinę apleisti retėjančias draugų eiles..." Maria paklausė: Jūsų profesija?

— Historikas — Ex karininkas.

Keltas pasiekė krantą. Ji jam padavė dar kelis stambius banknotus, sakydama:

— Tai už perkėlimą į kito gyvenimo krantus. Nepažįstamojo savotiška ir lengva pažiūra į gyvenimą Marijai grąžino norą gyventi. Nuvažiuodama nuo kelto paklausė kas tas didelis pastatas.

— Moterų vienuolynas, gerasidė princesė.

Maria pasibeldė į vienuolyno duris ir gavo sutikimą jame pasilikti iki jai grįš minčių ramybė ir pusiausvyrą.

Stasė labai nudžiugo, pamąčiusi savo Petrą.

KATALIKIŠKAME
GYVENIME

— **Vatikanas:** Popiežius Paulius VI-sis pirmoje šių metų bendroje audiencijoje Vatikane, kalbėdamas įvairių tautų maldininkams priminė tragiškus įvykius šių dienų pasaulyje, kurie nesiderina su Kalėdų šventės dvasia. Šv. Tėvas ypatingai pasisakė prieš pasauliųjų vykstančius karus, prieš tam tikrus teisinius procesus, kurie taip jaudina pasaulio viešąją opiniją, prieš socialinį neteisingumą įvairiuose kraštuose, bei įvairius nusikaltimus, nekaltų žmonių kančias, sekvestracijas ir kitas blogybes... Visa tai negalima nugaltėti dejonėmis ar skundais — pabrėžė Paulius VI-sis — bet tik grįžimu prie gimusio Kristaus taikos, nusižeminimo, nekaltumo ir artimo meilės dvasios.

— **Betliejus:** Kristaus gimimo šventovėje Betliejuje apie 30.000 maldininkų iš viso pasaulio kraštų Kalėdų naktį dalyvavo šv. Mišiose, kurias aukojė naujasis Jeruzalės katalikų patriarchas Beltritti. Iškilinėse dalyvavo taip pat Izraelio valdžios delegacija ir įvairių tautų diplomatiniai atstovai. Prieš pamaldas Palestinos kovotojų buvo įvykdytas teroro aktas, kuris tačiau nepareikalavo žmonių gyvybių.

— **Roma:** Laisvojo pasaulio įvairių kraštų radio ir televizijos stotys savo programose plačiai atžymėjo Kristaus gimimo — Kalėdų šventės. Austrijos, Italijos, Ispanijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos ir kitų kraštų stotys tiesioginiai perdavė Popiežiaus Pauliaus VI-jo ir kitų Bažnyčios vyskupų aukojamas Kalėdų nakties šv. Mišias ir kalėdinius pamoksus. Net komunistų valdomų kraštų tikintieji galėjo sekti šias pamaldas arba klausyti kaip Lenkijoje, Jugoslavijoje ir kitur perduodamas religinės muzikos ir giesmių transliacijas.

— **Praha:** Vakarų Vokietijos katalikų spaudos agentūra KNA praneša, kad šiomis dienomis Čekoslovakijoje iš savo pareigų buvo atleisti trys Lietimieriečiai katalikų teologijos fakulteto profesoriai. Atleidimo priežastys nenudomos, tačiau visi trys profesoriai jau ir anksčiau buvo ilgus metus kalinami ir tik nuo 1968 m. galėjo pradėti savo tiesioginį kunigo pašaukimo darbą.

(Cleras)

Lietuviai pasaulyje

Vliko advokatas Ankaroje 1970 m. gruodžio 27 d. pranešė, kad Turkijos Aukščiausiasis Teismas atmetė prokuroro skundą ir tuo patvirtino Apeliacinio ir kitų teismų nutarimus Prano ir Algirdo Bražinskų byloje. Šiuo nutarimu jiems galutinai pripažintos politinių pabėgėlių teisės ir jie nebus rusams išduoti. Netrukus paaiškės jų tolimesnė padėtis.

(Elta)

Kalėdų švenčių proga JAV-ų televizijos Amerikos žiūrovus plačiai supažindino su lietuvių kalėdiniais papročiais. Kūčių išvakarėse gruodžio 23 d. ir Kalėdų dieną televizijos programoje buvo rodoma lietuviškoji Kalėdų eglutė ir įvairūs jos papuošalai, bei duotas pasikalbėjimas apie jų gaminimą ir kitus lietuvių kalėdinius papročius.

Donelaičio vardo aukštesniąją lituanistinę mokyklą Čikagoje šiuo metu lanko per 400 lietuvių moksleivių. Antrą vietą Čikagoje užima Marquette Parko lituanistinę mokyklą su 300 moksleivių. Po šimtą ir daugiau moksleivių lituanistines mokyklas lanko Cicero, Brighton Parko, Dariaus ir Girėno vardo ir kitas mokyklas.

Platų straipsnį apie Lietuvos katalikų Bažnyčios padėtį neseniai paskelbė Berlyne leidžiamas katalikų savaitraštis "Petrusblatt", turintis nemažą skaitytojų ir rytinę Berlyno dalį. Straipsnyje plačiai panaudotas Lietuvos kunigų raštas sovietų ministrui pirmininkui Kosyginui, kuriame iškeliamos religinės laisvės varžymai Lietuvoje, bei ypatingi apskundimai naujų kunigų parengime.

Naujasis Sao Paulo arkivyskupas Brazilijoje šiomis dienomis pakvietė Italijos lietuvių saleziečius atvykti į Braziliją ir dirbti Brazilijos lietuvių sielovadoje. Šiai misijai vykdyti šiomis dienomis į Braziliją išvyko buvęs lietuvių saleziečių Vytėnų centro prie Romos direktorius kun. Pr. Gavėnas ir kun. St. Šileika. Lietuvių saleziečių Vytėnų centro naujų direktorių yra paskirtas Romos saleziečių universiteto profesorius kun. dr. Juozas Zeliauskas SDB.

Naujų Metų proga, JAV-se veikiantis "Pavergusių Tautų Seimas" — Assembly of Captive European Nations" paskelbė specialų atsisaukimą pavergtoms Europos tautoms: Lietuvai, Latvijai, Lenkijai, Estijai, Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Rumunijai ir Vengrijai. Atsisaukime pažymima, kad paskutiniu metu visose pavergtose tautose ir net pačioje Sovietų Sąjungoje stiprėja balsai, reikalaujantys visiems daugiau asmenų laisvės. Žymūsios sovietų atominės energijos mokslininkas — fizikas Andrius Zacharovas iškėlė mintį steigti "Žmogaus Teisių Komitetą", kurio tikslas — ginti asmenis teisės ir laisvės. Pavergusių Europos tautų Seimas giliai tiki, kad laisvę mylinčio žmogaus teisi ir bebaimė dvasia nepasiliks amžinai priespaudoje, nes "laisvė yra žmogaus prigimties teisė."

Pavergusių Europos Tautų Seimas ryžtasi ir toliau būti pavergusių tautų laisvės ir laisvo apsisprendimo siekimų nenutildančiu balsu laisvąjam pasauliui. Atsisaukimas baigiamas linkėjimais: "Tegu Kalėdų (gimuso Kristaus) dvasia išstveria visų širdyse per ištuos 1971 metus ir tesuteikia gausios asmeninės laimės."

Los Angeles lietuviai šv. Kazimiero parapijos salėje gruodžio 5 d. surengė išpūdingą Literatūros vakarą ir naujos Kazio Bradūno knygos "Donelaičio kapas" pristatymą lietuviškai visuomenei iškilmišose dalyvavo knygos autorius Bradūnas — skaitė iš savo poezijos. Naująją knygą įvertino Pranas Visvydas. Literatūros vakaro programoje dalyvavo rašytojai Brazdžionis, Elena Tumienė, Danutė Mitkienė, Visvydas ir aktorė Dalia Mackailienė.

Kleras

Simo Kudirkos byla tiriamą

Nors Simas Kudirka labai skaudžiai nukentėjo, bet jis tuo išskėlė Lietuvos vardą. Visa Amerika šiuo įvykiu susidomėjo ir jų lakraščiuose buvo ilgi straipsniai tuo klausimu, o taip pat eilė karikatūrų, vaizduojančių sovietų žiaurumus ir Simo Kudirkos auką.

Simo Kudirkos bylą ėmė tirti prezidentūra, Valstybės Departamentas, eismo ministerija, pakrančių apsaugos vadovybė, atstovų rūmų užsienio reikalų pakomitetis, laikraščių reporteriai. Bene išsamiausia iki šiol tyrinėjimo byla yra eismo departamento. Iš jo paaiškėjo, kad S. Kudirka pabėgimą ruošė iš anksto — savo ketinimą pranešė raštu, kurį įdė į cigarečių dėžutę ir numetė amerikiečių laivą "Vigilant". Tas raštelis dabar yra paskelbtas. Jis rašytas angliškai ir pasirašytas vardu "Simas". Raštelįje prašoma duoti pabėgimui ženklą ir kartu pranešama, kad bėgs nuo rusų laivo tuo momentu, kai amerikiečių atstovai grįš po derybų su sovietais į savo laivą. Be to, S. Kudirka bandė užmegzti ryšį žodžiu ir rankų ženklais su vienu amerikiečių leitenantu, stovintį "Vigilant" laive. Rodydamas ranka į rusų laivo igulą, S. Kudirka tyliai ištare: "Gestapo, Gestapo." Po to pridūrė: "I will go with you" ir "Not too cold", t.y. išokus vandenin.

Tarp S. Kudirkos paliktų dokumentų bei knygų rasta įvairių po-

T. A. prenumeratos reikalu

TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas prieš ir po lietuviškų pamaldų šventoriuje priima p. V. Junokas. Taip ir kitų vietovių mūsų prenumeratorius prašome prisijungti prenumeratas. Metinė prenumeratos kaina \$ 8, T. A. Garbės Prenumerata — \$ 15.

Laiškas Redakcijai

Jūsų savaitraščio Nr. 48 vedamajame vėl minimas kultūrinis bendradarbiavimas su kraštu. Kadangi tas jau ne pirmą kartą iškeliamas ir dėl to mūsų bendruomenėje sukelta kartelio ir nesantikos, todėl noriu ir aš savo nuomonę pareikšti.

Žodis bendradarbiavimas vartojamas tada, kai kalbama apie organizuotą, sutartą reikalą. Atseit, toks momentas būtų, jei mūsų išeivių rinkti organai bei organizacijos ir Lietuvos ar Kremliaus valdžios pareigūnai bei valdinės agentūros imtų bendradarbiauti. Kas tokį planą ar tokias mintis yra kėlęs Australijoje? Man neteko nei girdėti, nei skaityti. Buvo tik užuominos, kad norint išlaikyti gyvą išeivijoje lietuvių bendruomenę ir atieties kartoje, reikia nuo tautos gyvenimo krašte pulso neatitrūkti, reikia sąlyčio su tauta. Tai rodos savaime aišku, bet dėl to jau priskaldyta iš šiaudų vežimas.

Tame pačiame vedamajame būkštaujama, kad atvykstančių lietuvių propaganda galinti mus paveikti. Argi toks silpnas mūsų pagrindas? Girdi, atvykusieji sakys, kad mes pasiekėm dainininko ar kurio kultūrinio lygmens komunistų dėkai. Mūsų reikalas — nepriklausomybė kraštui bei tautai. Tegu okupantas ir geriausias sąlygas sudaro gyventi ar pakelia kultūrinį bei ekonominį gerbūvį, mūsų nusistatymas dėl to nepakinta, kol kraštas valdomas iš Maskvos.

Jūsų ankstyvesniuose numeruose buvo pasisakyta, kad pavojinga susitikimas žmogaus su žmogumi iš krašto. Girdi, Washingtono ižiūrėtu, kad išeiviai pripažįsta tenyškiają okupacinę valdžią. De jure kraštą pripažinti ar nepripažinti gali tik suvereninės valstybės valdžia, bet niekad atskiri piliečiai paskirai ar net organizuotai. Jei Washingtonas nepripažįsta Pabaltijo kraštų okupacijos de jure, tai todėl, kad jam tai naudingas kozeris prieš Kremlį, o ne dėl sentimentų mums.

Albertas Zubras

ezijos ištraukų, straipnio iškarpa iš vokiečių žurnalo, žmonos telegrama iš Lietuvos (Klaipėdos), pasabos apie čekų studentą Jan Palach, kuris susidiegino protestuodamas prieš rusus.

Iš eismo departamento tyrinėjimų paaiškėjo, kad S. Kudirka buvo tvirtai įsitikinęs, jog amerikiečiai jo neišduos ir dėlto patikėjo jiems savo gyvybę. Iš kitų šaltinių patirta, kad S. Kudirka, būdamas radiistas, apie savo ketinimą pabėgti buvo pranešęs "Vigilant" laivui radijo bangomis, bet tai nepatvirtinta.

Paiškėjo, kad kalčiausias buvo admiras W. Ellis su savo pagalbininkais. Pakrančių apsaugos komisija, ištysusi bylą, pasiūlė juos perduoti kariniam teismui. Eismo departamento sekretorius J. Volpe betgi su tuo pasiūlymu nesutiko ir patarė admiralui Ellis su kpt. F. Brown pasitraukti iš tarnybos, o "Vigilant" laivo kpt. Eustis pareiškė papeikimą bei prašė perkelti kitom pareigom. Karininkai su tuo sutiko. Taigi, jų likimas kol kas išspręstas, jeigu kongreso komisija ir kiti veiksniai nepareikalaus didesnės bausmės.

Kudirkos likimas tebėra nežinomas. Tyli apie jį ir rusai ir jie mės tarnaujanti komunistinė spauda.

BATUN organizacija kreipėsi į Jungtinių Tautų pabėgėlių komisarą Sadrudin Aga Khan, prašydama pasirūpinti S. Kudirkos likimu. Pagal tarptautines sutartis jis esąs pabėgėlis ir todėl turėtų būti grąžintas JAV. Tą sutartį pasirašiusi ir Sov. Sąjunga. Deja, į jokių pasiteiravimų ji neatliepė. BATUN organizacija taipgi išsiuntinėjo atitinkamus raštus JT visumos susirinkimo pirmininkui H. E. Hambro, JT gen. sekretoriui U. Thant ir kitiems. Buvo kreiptasi tuo reikalu ir į JAV vyriausybę. Iki šiol — vien tylą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

Nors minėjame T. Aidų vedamajame buvo kalbėta apie kultūrinį bendravimą, o ne bendradarbiavimą, bet tegu būna ir taip. Ir bendradarbiavimas ne būtina turi būti organizuotas ar kurių nors organizacijų sutartas. Bendradarbiauti gali ir paskiri individai be jokios organizacijos. Sakysime, du mokslininkai pasikeičia savo žiniomis arba muzikai pasikeičia kūriniais. Tai bus kultūrinis bendradarbiavimas, bet visai individualus. Niekas iš mūsų ši tokio bendradarbiavimo nekliaud, bet tik komunistai nenori. Rašytojas jokių būdu negalės savo knygos persiųsti į Lietuvą savo draugui, nes jos neilės.

Reikia sutikti, kad pas mus kalbama apie organizuotą kultūrinį bendradarbiavimą. Tokia propaganda iš Lietuvos jau seniai vedama, o taip pat ten jau seniai sudaryta šiam reikalui ir organizacija ar komitetas. Norima dabar ir išeivių lietuvių tarpe rasti pritarėjų ar sudaryti panašų komitetą, kuris pasirūpintų kultūrinį iš Lietuvos priėmimu ir sąlygų sudarymu. Tokių mėginimų jau buvo Amerikoje, jų gal bus ir čia Australijoje. Suprantama, kad toks kultūrinio bendradarbiavimo komitetas Vilniuje turi ir Kremliaus pritarimą, tik dabar ieškoma sąlygų pas mus išeivius. Vėjas šiuo klausimu jau sukeltas ir nemažai bendradarbiavimų yra pritariančių. Gal iš jų kada nors bus sudarytas ir kultūrinio bendradarbiavimo komitetas. Jei tik VLIKas ar P.L. Bendruomenės vadovybė šitokiam bendradarbiavimui pritarė, tuomet jau turėtume pilnai organizuotą kultūrinį bendradarbiavimą. Pasikeistų tuo met ir mūsų politinė padėtis. Taip atsakė ir valstybės departamentas Washingtono. Buvo, tiesa, apie tai minėta ir Tėv. Aiduose, bet tik ne apie susitikimą žmogaus su žmogumi iš krašto, kaip p. Zubras teigia, o apie organizuotą bendradarbiavimą. Kiek jau tokių žmonių iš krašto buvo pas gimines atvažiuavusių, ir jų niekas nebijojo sutikti. Kitas dalykas, jei žmogus kokio komiteto ar istaigos išsiųstas. Čia mes ir pradėjame tą ginčą, ar jį priimti ar ne, ar eiti į tokio svečio koncertą, ar ne.

1.

Šiandienos žmogaus atvaizdas scenos veikaluose

1. KODĖL TEATRAS ?

Kodėl teatre ieškoti dabarties veidrodžio? Kodėl ne kitokiuose veikaluose? Viskas, kas sukurta šiandienos žmogaus, atspindi šią dieną. Bet viskas neaprepiamai platu. Gi teatro veikalai jau atrinkti, lyg atsiųti juos priimančios publikos. Tie, kurie žiūrovams nieko nepasako, kurie nieko reikšmingo, nieko nors truputį visiems atspėjamo ar atpažįstamo neparodo, tie publikos nepriimti dingsta po kelių pastatymų. Dramos veikalo sėkmingumas paaiškėja iš karto. Arba kontaktas su publika iš karto surandamas, arba ne. Jei publika nuobodžiauja, jei galo nesulaukus pradeda skirstytis, nekalbas kritės. Naujai pasirodęs romanas, ar poezijos rinkinys pirmiausiai turi sulaukti kritikių sprendimo, kurie skaitytojų nuteikia knygą pirkti ir skaityti. Be to, skaitomas veiklas individualių skaitytojų įvairiai vertinamas: vienam jis labiau suprantamas ir įdomus, kitam mažiau. Gi scenos veikalai ribotame laiko tarpe turi visos žiūrovų grupės būti priimti ar atmesti. Todėl bandant apžvelgti įvairių tautų vieno laikotarpio kūrybą, teatras labiausiai prieinamas.

Beje, iš karto noriu pastebėti, kad kalbėdama apie teatrą, turiu galvoje europietiškos tradicijos dramos veikalus, kuriuose autorius žiūrovą pasiekia vaidinimu ir žodžiu, ne mišiniu kostiumerijos, orkestro, dainos, šokio ir pripuolamo tarpinio dialogo. Beabejo, operetinės rūšies pasirodymai, "Broadway" repertuaras atlieka tam tikrą vaidmenį moderniam gyvenime: iš vienos pusės pramogos, iš kitos — biznio, pelno. Bet ne juose ieškotina minties, reikšmingumo, problemos. Juose žiūrovas jau iš anksto atpalaidojamas nuo pastangos galvoti, nes iš jo telaukiama "atsipalaidojimo" ir pasyvaus priėmimo kaleidoskopiškai besikeičiančios spalvos, judesio, triukšmo (pastarojo vis didėjančio...).

Tikras teatras siekia minties perdavimo, kuriame žiūrovas negali pasilikti pasyvus. Tolimiausioje civilizuočių tautų praeityje

Meno Dienas prisiminus

Malonūs prisiminimai iš Melbourne Meno Dienų ragina paimti plunksną į rankas ir pasidalinti su skaitytojais išpūdziais. Nors negailestingas lietus pylė be perspotojimo, pūtė šaltas vėjas, bet Melbourne malonūs lietuviai šeimininkai rūpestingai mus globojo. Neišdildomą išpūdį paliko pamaldos katedroje, sutraukusios tūkstantines minias žmonių. Ten galinagai skambėjo giesmės, o kun. dr. Bačinsko pamokslas neišdils mūsų atmintyje, nes ragino mus būti vieningais ir ištieti vienas kitam brolišką ranką. Melbourne arkivyskupas pasveikino mus ir priminė mums mūsų Sibiro lietuvių ir jų išleistą maldaknygę.

Labai laukiau Dainų šventės, nes tam ir važiauvau. Žmonių buvo gana daug, salė graži, scena didelė ir geras rezonansas. Publika labai šiltai sutiko mus, dainininkus, ir negailėjo katučių visiems chorams. Iš daugelio teko nugaruoti, kad mišrus choras gerai dainavo, nors apie tai negalėjau pasakyti, nes pati dainavau. Po koncerto išėjus, lietus pylė kaip iš kibiro, bet visi su ūpu važiovom į Lietuvį namais, kur laukė mūsų skani vakarienė. Mes turim už tai būti dėkingi Meno Dienų rengėjams ir darbščiosioms šeimininkėms. Taip pat savo ir viso Dainos choro vardu dėkoju Melbourne lietuviams, kurie mus globojo, gerai maitino, minkštai migdino. Didelis aciū mūsų dirigentam, ku-

teatras pirmiausiai buvo religinės minties perdavėjas. Ir moderniško teatro šaknys glūdi šventyklose. Čia neįmanoma nei užsiminti apie Azijos tautų vaizdinio religinio ritualo puošumą ir turtingumą. Europos senovėje žmogus vaidindamas bandė išsakyti jam giliai rūpinus dalykus: kaip garbinti dievus ar Dievą, nuo kurių jo gyvenimas priklausė, kaip rasti lyg varą tarp primityvaus žmogaus instiktų ir nusilenkimo grupinio, civilizuoto gyvenimo reikalavimų. Šimtmečius anksčiau, negu mokykla, teatras buvo pirmoji bendrojo auklėjimo institucija. Jei senieji graikų filosofai gilius klausimus kėlė mažuose juos supančiuose būreliuose, tai tragedijų chorai, deklamuodami apie nusikaltimą neišvengiamai sekantį Eumevidžių kerštą, iš anksto supinto likimo siūlo neišvengiamumą, žmogaus įpareigojimą jo giminei ir genčiai, — visą tautą mokė moralės dėsnių. Per "tamsojų" viduramžį, tarpe aukštų gotikos katedrų skliautų, misterijų vaidinimai buvo priemonė vaizdiniam švento Rašto aiškinimui. Vėliau, vaidinimams iš bažnyčios išėjus į turgavietes, net ir despotų karaliavimo laikais jie buvo priemonė pareikšti esamos santarkos ir negerovių kritiką. Dar vėliau, per Šekspyrą, per Rasiną, Moljerą, per Šilerį žiūrovų žvilgsnis buvo kreipiamas tiek į žmogaus širdyje glūdinčias, dažnai jo nenaujausias jėgas, naikinančią jų galią, konfliktus, tiek ir jo sukurtos bendruomenės klaidas ir neteisę: despotų tiraniją, silpnųjų skriaudą, laisvės ilgesį. Arčiau prie mūsų, iškalbingiausi ir plačiai girdimi balsai apie naują socialinę neteisę, apie reikalą pakilti, nusikratyti pančių ir kiekvienam žmogui duoti teisę bent į dalį jo kraują ir prakaitą sukurtų gėrybių skambėjo scenoje iš Hauptmano, Ibseno ir eilės kitų dramaturgų veikalu.

Tik laikotarpyje tarp abiejų pasaulinių karų teatras buvo nepavirstą į salioninę pramogą. O gal jis kaip tik ir atspindėjo to laikotarpio lengvabūdiškumą ir nedrumstamo gerbūvio iliuziją. Šiandieną įvairiuose kraštuose matoma pastanga atgaivinti rimtą

rie mus mokė, nepagalėdami nei laiko, nei išlaidų.

Pailsėję vėl rinksimės į repetitijas, vėl mokysimės ir rušimės kitai Dainų šventei, kuri bus Sydney. Mes, sydnėjiečiai, pasistengysime globoti svečius ir atsilyginsim už jų globą, suteiktą mums. Dar ilgas laikas iki kitos Dainų šventės, bet netrukus prabėgti du metai ir vėl visi susitiksim, jeigu Aukščiausias mus gyvus laikys.

M. Juraitienė, Sydney

Hamiltono lietuvių mėgėjų teatras "Aukuras" Kanadoje lapkričio 6-7 d. paminėjo savo veiklos pirmąjį dvidešimtmetį. Savo veiklos metais "Aukuras" lietuvių teatro scenoje pastatė nemažai lietuviškųjų scenos veikalu, kaip "Amerika pirtyje", "Šykštuolis". Grušo "Tėvas", J. Grinias "Gulbės giesmė" ir "Mindaugo mirtis" bei kitus veikalus. Lietuvių teatru nuot pat pradžios vadovauja režisierė-aktorė Dauguvitytė-Kudabienė. "Aukuro" suaktyvė proga lapkričio 8 d. buvo pastatyta Balio Srugos komedija "Dobilis penkialapis" ir suorganizuota dail. A Trumpicko kūrinių paroda.

Printed by Polpress Pty. Ltd., 23 Clifton St., Richmond, Vic. Published by Mr. J. Petratis as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 19 Docker St., Richmond, Vic. 3121.

teatrą, tokį teatrą, kuris išreikštų giliausiai paslėptas, naujų sąlygų iššauktas kiekvieno žmogaus abiejones, baimę, netikrumą, o taip pat ir būtų tiek individo, tiek ir grupės ar tautos pažadintas sąžinės balsas.

2. METAFIZINIS SIELVARTAS — SAMUEL BECKETT

1969 m. Nobelio literatūros premija tapo skirta arių rašytojui bei dramaturgui Samuel Beckett. Daug kam tai buvo didelis netikėtumas, ypač tiems, kurie scenoje matė jo labiausiai pagarsėjusį veikalą "Godot belaukiant", kuris atrodė paneigimas dramos, dramatinio veiksmo ir logikos, ir kurio bendras išpūdis ne vienam atrodė tesąs slėgianti nesąmonė, absurdas... Samuel Beckett ir yra atstovas tos naujausios dramos, kuri vadinama Absurdo Teatru. Kad ji reikšminga parodo tai, kad visam pasauliui publika ją priima.

"Godot belaukiant" žiūrovai kartais nustebinami, kartais papiktinami, bet niekas nepagalvoja išeiti vidury spektaklio: ir Paryžiaus intelektualai ir San Francisco sunkiųjų darbų kalėjimo kaliniai ir eiliniai žiūrovai nuo Suomijos iki Japonijos, nuo Norvegijos iki Argentinos vaidinime prasėdė pagauti, priglūšinti, nesuprasdami, o tačiau išgyvendami. Pats veiklas išverstas į virš dvidešimt pasaulio kalbų.

Iš tikrųjų tai tėra beveiksmis vaizdelis iš dviejų valkautų dienos ar gyvenimo, pilnas grubaus jūmorio ir vulgarių išsireiškimų, priemenas keliaujančių cirkų klauų dialogus, arba šimtmečių senumo tradicinių turgavietės farsų herojų, liūdų veidų komedijantus...

O pats autorius yra puritonikos auklėjimo, didelio išsilavinimo airis, Dublino ir Paryžiaus universitetų literatūros profesorius, suklekęs, užsidaręs žmogus, kuris rašo prancūziškai todėl, kad svetima kalba autoriui uždedanti varžtus, priverčianti disciplinuoti savo išsireiškimus ir atsisakyti

Drašus Amaliko žodis teisme

Nors sovietų autoriaus Amaliko teismas vyko be pašalinių asmenų, net ir jo žmona tik į pabaigą buvo įleista, bet jau žinomos kai kurios smulkmenos. Vyras, kurie sugeba parašyti tokias drašias knygas, kad pranašauja Sovietų Sąjungos žlugimą, turi drašos ir teisme pasakyti, kas režimui nemalonu. Amalrikas, kuris gavo 3 metus kalėjimo, teisėjams pasakė, kad jei viduramžių raganų deginimus galima pavadinti tam tikrų asmenų religiniu fanatizmu, tai tas, kas darosi šiandien Rusijoje, galima irgi panašiai pasakyti. Sovietinis režimas taip pat fanatiškai bijo naujų idėjų, biurokratinės valdančiosi viršūnės dreba dėl savo sosto. Jo teismas, kaip pats autorius sako, yra nieko daugiau kaip noras bauginti žmones. "Taliau ideologinio išsivaidavimo eiga Rusijoje jau prasidėjo ir jos niekas nesulaikys, užsukto rato atgal nepasuks. Man atrodo, kad svarbiausia reikia nusimesti nuo širdies praeities klaidų sunkumą ir nebijoiti kritikos, bet ne siekti tik garbinimo ir šlovimo."

Aš manau, kad esu didesnis patiriotas už tuos, kurie garsiai šaukia apie tėvynės meilę, bet iš tikrųjų myli tik savo privilegijas". Amalrikas teismams už knygą "Ar Sovietų Sąjunga išsilaikys iki 1984 metų?"

Su juo buvo kartu teisiamas ir inžinierius Leonas Ubožko, kad platino Amaliko atviro laiško kopijas ir kad pas jį rado italų jaunuolių atsisaukimą apie persekiojamus sovietų intelektualus. Jis taip pat gavo trejus metus.

Elena Jonaitienė

scenos veikaluose

nuo iškalbos bei kalbinių puošmenų.

Susivaržęs svetima kalba, keista pusiau farsu, pusiau nedramatiškos tragedijos forma S. Beckett drauge su visais kitais Absurdo Teatro atstovais stengiasi išreikšti žodžiais nenusakomą metafizinį sielvartą dėl absurdiškos žmogaus padėties pasaulyje, dėl gyvenimo netikrumo, neprasmingumo, dėl žmogaus nepašalinamos vienvės, dėl esminio bendravimo neįmanomumo.

Dar tik prieš kelis dešimtmečius egzistencialistai, kaip Satre ir Camus savo veikaliuose kalbėjo, argumentavo apie žmogaus padėties absurdiškumą. Šiandieną radiojotai kaip Beckett apie jį kalbėti nebenori, bet stengiasi žiūrovui ar skaitytojui jį tiesioginiai parodyti, perduoti. "Gadot belaukiant" ir iššaukia pajautimą netikrumo banguojančio tarp vilties išaiškinti Gadot asmenybę ir pakartotino nusivylimo. Veiksma nėra, nes nagrinėjama esminiai statinė, nesikeičianti padėtis. Šitaip susumuoja vieno veikėjo žodžiais: "Niekas nevyksta, niekas neateina, niekas neišsina. Baisu."

(Bus daugiau)

MARGUMYNAI

Daktaras klinikoje: — Be abejonės šios rūšies jūsų negalavimai praturtins mediciną. Pacientas: — O, Dieve, aš galvoju, kad gydymas atsies pigiau...

Maskvoje antireliginiam susirinkime, kuriame buvo ir akademikas Pavlovas, paskaitininkas padarė išvadą:

— Tokiu būdu aišku, kad jokio Dievo nėra. Savo laiku gamta numatė viską. — Atsisukęs į Pavlovą paklausė: — Ar ne tiesa, drauge akademike, Pavlovi?

— Visiškai teisgai. Štai jau prieš keletą milijonų metų gamta žinojo, kad jums bus reikalingi akiniai ir todėl iš gamtos gamta numatė jums ausis!

— Daktare, mano žmona išejo iš proto.

— Kodėl jūs taip galvojatė? — Ji apgyvendino bute 20 kačių. — Tai įrodo, kad jūsų žmona myli šiuos gyvulius. — Bet, daktare, langai visada uždaryti ir aš tiesiog dūstu. — Tai langus atidarykite! — Langus atidaryti? Ką jūs sakote, juk tada visi mano balandžiai išlėks... O jų aš turiu 50.

— Mamyte, kas tai per gyvulus? — Tai kiaulė. — Kodėl ją taip vadina? Ar ji ką nors bloga padarė?

— Onute, aš kaip tik išlaviau kambarį, o tu vėl prišukšlinai. Svetimą darbą reikia gerbti. — Miela mamyte, tu gi man ne svetima!

Valgomoji druska yra labai svarbi organizmo veikime. Ji dalyvauja įvairiuose medžiagos apykaitos veiksmuose, kaip skilvio rūgšties sudaryme ir vandens kiekio organizme reguliavime. Specialūs hormonai, esantieji prie inkstų, reguliuoja druskos kiekį, kuris yra išskiriamas su šlapumu. Žmogus gali ilgai gyventi nevartodamas druskos, jeigu jis stipriai neprakaituoja, nevemia ir neviduriuoja. Normalus valgomosios druskos suvartojimo kiekis yra 12 — 15 gramų paroje. Per didelis valgomosios druskos vartojimas neigiamai veikia ir nervų sistemą, prisideda prie hipertenzinės ligos išsivystymo, prilaiko nereikalingą vandenį organizme ir apsunkina širdies darbą.

Paruošė V. Gražulis

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

BRISBANE

Brisbanės lietuviams pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį 10 val. 15 min. ryto St. Mary's bažn., Peel ir Merivale gatvių kampe, South Brisbane. Išpažintis prieš šv. Mišias, Visus Brisbanės lietuvių ir svečius atvykstančius atostogų maloniai kviečia dalyvauti lietuviškose pamaldose.

Kun. dr. P. Bačinskas,
388 Cavendish Rd.,
COORPAROO, Qld. 4151
Telef.: 97 8715

GEELONGAS

Lietuviškos pamaldos visais sekmadieniais šv. Jono bažnyčioje, St. David gatvėje, North Geelong, 10 val. ryto.
Išpažinčių klausoma pusę valandos prieš pamaldas.

Kun. P. Dauknyš

MELBOURNE

PARAPIJOS CHORO GEGUŽINĖ

Sausio 30 d. ponų Kesminų sodyboje, Morningtone įvyksta tradicinė Melbourne Parapijos Choro gegužinė ir drauge Jūros Diena.

Parapijos choras mielai kviečia visus tautiečius atvykti į gegužinę ir linksmoje nuotaikoje su daina praleisti popietę.

Programoje jaunimui yra numatyti žaidimai ir laimėjusieji bus apdovanoti prizais.

Choro Valdyba

EKSKURSIJA | HOBARTA

Melbourn Vyrų Oktetas vyksta į Tasmaniją Vasario 16-tosios minėjimo programai praversti. Išskrendame vasario 26 d. (penktadienį) vakare ir grįžtame 28 d. vakare. Vienam asmeniui kelionė \$ 47.80. Bet jei susidarys grupė ne mažiau 15 asmenų, tada gausime 10% nuolaidą. Tie, kurie norėtų vykti kartu su oktetu, prašome tų pat pranešti K. Mieladžiui telefonu 317.7289 vakarais nuo 6.30. Hobarto lietuvių pažadėjo apšviesti nakvynėmis oktetą narius ir svečius, kuriems nakvynė yra reikalinga.

K. Mieladžys

KARACHI ĮVYKIS

Tas pakistaniečiai, kuris Karachi aerodrome užmušė Lenkijos užsienio reikalų ministerio pavaduotoją J. Wolniaką ir tris pakistaniečius, padarė tai ne atsitiktinai, bet sąmoningai. Pasikėsėnimas įvyko aerodrome pasitinkant Pakistana lietuvių Lenkijos prezidentą. Spėjama, kad tai kankins buvo pats prezidentas, tik per klaidą žuvo ministras. Pasikėsėntojas atėmė iš Lenkijos prezidento rankos kulką, kurią pats pasitinkantysis turėjo. Šis esąs kraštutinis nusiteikęs mahometonas, komunizmo laikais didžiausio mahometonų priešo.

KYŠIAI JAV POLICIJOJ

Naujasis New Yorko miesto policijos viršininkas Murphy pradėjo policijos valymą nuo nesąžiningų tarnautojų. Susikvietęs visus nuovadų viršininkus įsakė apvalyti savo žinioj turimą personalą nuo kyšininkų. Kuris norimo uolumo neparodys, galės ir savo tarnybą prarasti.

Naujasis Čilės prezidentas jau perėmė pareigas ir ta proga pakartojo, kad bus nacionalizuos kasyklas, gilinama žemės reforma, privatūs bankai bus pavest valstybės priežiūrai. Žadėjo rūpintis visų gerove, ne tik kurios vienos grupės.

— Prez. Eisenhowerio palikimą apskaičiavus, rasta, kad žmonai ir sūnui palikta 2,870,000 dol.

RASTI DAIKTAI

Laike Lietuvių Dienų Melbourne rast: pinigai, pinigėlis, batai, švarkas ir megztukas. Pamestusieji prašomi, nurodant pamestų daiktų kokybę ir kiekį, kreiptis šiuo adresu: Mr. E. Liubinas, 8 Lebanon St. Strathmore Vic. 3041 arba Telef. 379 1294.

BRISBANE — NEWCASTLE — NEW ZEALAND Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Paulius VI sausio mėn. M.A. nariams skyrė sekančias intencijas:

bedrąją — Kad maldos už susivienijimą pasklistų tarp visų krikščionių ir privestų prie vienybės, kurios Kristus taip troško savo Bažnyčiai.

misiją — Kad tikintys misijų kraštuose sėkmingai bendradarbiautų savo tautos gėrbūviui puoselėti.

Trumpas rytmetinis aukojimas:

VISA AUKOJU TAU ŠVENČIAUSIOJI JĖZAUS ŠIRDIE.

Kun. S. Gaidelis S. J

SYDNEJUS

Visais sekmadieniais ir šventėmis Sydnėje lietuviškos pamaldos Lidcombe St. Joachim's bažn. (prie John St.) 11 val. 30 min. Išpažintys nuo 10 val.

Kun. P. Butkus

SYDNEJUS Jūros Diena įvyks

Nežiūrint kliūčių, kad dėl remonto negavom įprastoj vietoj salės — Tradicinė Jūros Diena, organizuojama Wollongong apylinkės ir Sydnėje Ateitininkų ir šiais metais įvyks sausio 31 d. sekmadienį (ilgąjį savaitgalį).

Jūros Dieną pradėsime pamaldomis 11 val. St. Jozepis bažn. 48 Park Rd. Bulli (Bulli Beach), kuriose giedos "Dainos" choras, vad. Br. Kiverio.

Po pamaldų tuo pačiu Park Rd. iki paplūdimio — pasukant kairėn pusėn, kur didesnė aikštė mašinoms, — sportas ir poilsis pajūry.

4 val. p.p. Bulli Police Boys Club Salėje — 255 Princes Highway kairė pusėj beveik prieš Bulli Hotel — prie aukštos pušies — bus Jūros Dienos meninė programa, kurią išpildys "Dainos" choras bei kiti artistai, o gal ir tautiniai šokiai.

Wollongong ponų paruoštas buffetas bei gaivinantys gėrimai, gaivins visus pavargusius jūros bangose.

Esant blogam orui, ši salė bus atdara jau nuo 10 val. ryto.

Maloniai kviečiami, visi Wollongong, o ypač Sydnėje tautiečiai skaitlingai dalyvauti pamaldose už mūsų pajūrio — Klaipėdos krašto kovotojus, o taip pat ir visoje Jūros Dienos programoje.

Jau virš dešimt metų, kai solidarai į ruošiamą Wollongong Ap-kės ir Sydnėje Ateitininkų

Visi maloniai kviečiam!

Lietuviškas Filmas Melbourne

Yra gautas iš U.S.A. Lietuvos Skautų Penktos Tautinės Stovyklų filmas, kuris bus rodomas š. m. sausio mėn. 24 d. sekmadienį 5 val. p.p. Melbourne Lietuvių Namuose Errol str.

Filmas yra spalvuotas, garsinis, profesionalinio lygio 2½ valandos. Kviečiame visus Melbourne ir apylinkių lietuvius apsilankyti, pasigrožėti lietuvių skautų veikla ir jų gyvenimu.

Iėjimas neapmokamas, tačiau susidariusiomis išlaidoms padengti bus priimamos aukos.

Džiugo Tunto Tuntininkas

A. t. A.

VLADUI RUKŠĖNUI

mirus, jo žmonai, sūnui, broliui ir brolienei didžioje skausmo valandoje reiškiam gilią užuojautą.

E. M. Matulioniai ir Saulaičiai su šeima

P A D Ė K A

Mūsų mylimam vyrui — tėvui JUSTUI KUNCAIČIUI mirus, nuoširdžią padėką reiškiam kun. Pr. Vaseriui lankiusiam ligoninėje, namuose, suteikusiame paskutinius religinius patarnavimus, atnašavusiam šv. Mišias už a. a. jojo vėlę ir palydėjusiam į amžino poilsio vietą. Ramovėnams, stovėjusiems koplyčioje ir laike gedulingų pamaldų garbės sargyboje prie karsto. Visoms organizacijoms ir pavieniams asmenims, lankiusiems sunkioje ligoje ligoninėje ir namuose, pareikšusiems mums užuojautas žodžiu, telegramomis ir per spaudą. Dalyvavusiems gedulingose pamaldose ir taip gausiai papuošusiems jojo karstą ir kapą gėlėmis, palydėjusiems į amžinybę.

Visiems bičiuliams ir draugams nuoširdžiausiai dėkojame.

Valerija Kuncaitenė, sūnūs Vytautas ir Jaunutis

Staiga mirus

A. t. A.

ALFREDUI PETRAUSKUI

Giminėms ir pažįstamiems reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Sales Seniūnijos lietuviai

Didžiam literatūros žinovui, lietuvių literatūros laureatui

PULGIUI ANDRIUSIUI

užbaigus šią žemišką kelionę po Pietų Kryžiumi ir pasilikusiam ilstis nepurentoj Australijos žemėlį, jo žmoną Mariją, sūnų Gediminą ir dukras Laisvę ir Rasą nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Leonas Pakalnis

A. t. A.

FULGENCIUI ANDRIUSIUI

mirus, mielą Mariją Andriusienę, dukras Laisvę ir Rasą, sūnų Gediminą giliam skausme užjaučiame ir drauge liūdime.

Elena ir Kazys Badauskai

Jaunimo Koncertas

LIETUVIŲ DIENOS MELB.

Melbournan suvažiavo seni, jauni ir maži, net sunku pasakyti, kurio buvo daugiausia. Sulyginti galėtų tai tik statistika. Bet faktas yra, kad suvažiavo labai daug ir net iš tolimiausių vietovių.

Jaunimas atliko aktyviausią suvažiavimo dalį — tai sportas, šokiai, studentų subūvimai ir jaunimo meniškas pasirodymas.

Meniškas pasirodymas labai charakterizavo atskirų vietovių jaunimą. Didelis skirtumas matėsi tarp mažų vietovių ir didmiesčių jaunimo siekių, išraiškos, būdo ir išpildymo.

Pirmoji koncerto dalis, kurią norėčiau pavadinti lietuviška idėle, sužavėjo publiką lyryzmu ir lietuviškumu. Sceną puošė žavios M. Kymanto dekoracijos, kurias išryškino geras apšvietimas. Geltono jaunimo dainos ir šokiai dėl neskaityto dalyvių skaičiaus nestiprūs, buvo gerai paruošti ir puikiai apvaldyti. Patrauklus buvo jaunas išpildytojų amžius.

Nemažiau žavesio inėš Albury jaunimo atstovė. Jauna deklamuotoja R. Makarevičiūtė išsiskyrė puikia intonacija, deklamuodama B. Daugirdaitės "Po eukaliptais". Maloni naujovė tai Canberros trompetininkas U. Žilinskas, išpildęs pora dalykų.

Gal būt daugiausiai pritarimo ir ovacijų sulaukė Pertho lietuviškas jaunimas. Publiką sužavėjo jų ryžtas nugalėti atstumus ir savo dainomis bei puikiai atliktais šokiais duoti "Sekminių Vainikus". Tai buvo mažų ir tolimųjų vietovių lietuvių dainų, šokių ir gyvo žodžio pynės. Žavus, sentimentalus prisistatymas, kuris jauniausios ir triukšmingiausios publikos dalies buvo apibūdintas "nuobodus", užžiebė tautiško kibirkštį ne tik išpildytojų širdyse, bet netiesiogiai, jiems visai nenorint, tų "nuobodžiaujančių" sielose.

Antroje dalyje išėjo didmiesčiai — Melbourne ir Sydnėje su didesnėmis pretenzijomis. Melbourne pasirodė naujomis išraiškos formomis ir Sydnėje naujas formas panaudodamas tėvynės ilgesiai išreikšti.

Melbourn jaunimas, pristatydams "Naujas Formas", sėkmingai panaudojo jau keliolika metų

scenoje, filme ir televizijoje naudotą ritmišką judesį, muziką ir dainą. Pastatymo grožį išryškino disciplina, geri dainininkai, ypač solistės R. Tamošiūnaitės balsai, gera deklamacija ir apšvietimas. Trumpai apibūdinus — subrendimas, apvaldymas ir darbas. Geras judesio, laiko ir tempo apvaldymas bei jų suderinimas parodė, kad Melbourne jaunimas labiau subrendęs, samoningai dirbo ir nuoširdžiai ruošėsi taip svarbiam koncertui. To rezultate akiai malonus vaizdelis.

Nerūpestingas pasirodymas charakterizavo Sydnėje jaunimo pastatymą "Tėvynės ilgesys". Pradžią pagavo žiūrovą drąsų jaunimo taip mėgiamu šoku, nustebino palaidu laiko praleidimu kavinėje, sudomino stiprus orkestrėlis ir mirkčiojančios šviesos. Tačiau, besaikis tęsimas tuo pačios scenos, greitai išvargino publiką ir pradžioje susidomėjimą. Antra klaida — neišryškintas pagrindinių momentų. Neaiškūs "raudonojo" atvykimas ir jo pasipriešinimas jaunimo troškimui vykti į tėvynę, buvo nesuprastas. Ta pati klaida padaryta, kai jaunimas neaiškiai lyg tai užgincijai pareiškimui, kad jie ne lietuvių esą, nes Australijoje gimę. Vieton užprotestavimo dainą "Lietuviai esame mes gimę", kaip autorės buvo paruošta, vadovė — režisė J. Reizgytė davė "Gersim po stikluoką", kas tikrai neužakcentavo pareiškimo pasilikti lietuviams ir iškėpė veikaliuko mintį. Stoka laiko nuosaikumo, judesio apvaldymo ir bloga dialogų akcentacija parodė, kad jaunimas nebuvo pasiruošęs eiti į sceną. Nei skaitlingas dalyvių skaičius, nei jų sumanumas ir veržlumas, nei spontaniškas šokinėjimas ir dainavimas neatpildo nepasiruošimo ir blogo pavaizdavimo.

Šį koncertą ruošė dvi jėgos — jaunieji su šių laikų formomis, išraiška ir veržlumu, bei senieji, atnešę savo išmintingą patyrimą ir nenuilstamą darbą. Ir tos dvi jėgos, viena be kitos negalintios egzistuoti, papildo ir pratęsia viena kitą, išlaiko tradicijas ir veda ateitį, kurdamas naujas formas, naują gyvenimą lietuviškoje dvasioje.

Ava Saudargienė

Perthas

Garbinga sukaktis

Sausio mėn. 1 d. partizanas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas — savanoris j. puskarininkis Kazimieras Žuromskis atšventė savo amžiaus 70 metų sukaktį. Jis buvo ir yra L. V. S-gos "Ramovės" Pertho skyriaus narys, L.K.K. Sav. S-gos Pertho Prano Eimučio grandies narys ir aktyvus vietos lietuvių bendruomenės gyvenime, daug prisideda savo aukomis, medžio drožiniais, saulę puošia jo darytą Gedimino pilis.

K. Žuromskis gimęs 1901 m. sausio 1 d. Vilniaus krašte, 1919 m. pradžioje įstojo į lietuvių partizanų eiles ir iš čia įstojo savanoriu į 3 p. pulką. Visą karinę tarnybą buvo fronte, dalyvavo kovose su lenkais prie Lentvario, Kaišiadorių, Švenčionių, Trakų, Varėnos ir Lazdijų. 1925 m. išėjo iš kariuomenės į atsargą, buvo aktyvus Šaulių Sąjungos narys, dirbo artilerijos dirbtuvėse kaip specialistas.

1940 m. okupavus Lietuvą komunistams, buvo atleistas iš darbo ir buvo persekiojamas. 1941 m. kairiai prasidėjus įstojo Kaune į partizanų apsaugoti tiltus nuo išspirodinimo. Vėliau stojo į Savisaugos dalinius ir buvo išsiųstas į rytų frontą. Karui besibaigiant pateko į amerikiečių nelaisvę. Išsivadavęs iš nelaisvės, gyveno Vokietijoje lietuvių pabėgėlių stovykloje, iš kur 1949 m. emigravo į Australiją ir apsigyveno Perthe.

Sukakties dienoje jubilaitas buvo pasveikintas kūrėjų — savanorių, grandies vadovo V. Valaičio ir žmonos. Jam buvo palinkėta geros sveikatos ir kuo ilgiau pratęsti savo gyvenimą, žmonelės gerore priežiūroje.

V. V.

ITALIJA

Kūčios Vytėnuose

Atidarydamas Kūčių vaišes, kurios šiemet pirmą kartą buvo švenčiamos Vytėnų saležiečių šeimoje, naujasis direktorius kun. J. Zeliauskas bendruomenei priminė geradarius bei bičiulius, kurie palėmus pasaulį tą vakarą kartu su vytėnais laukė šv. Tėvo palaimintą kalėdinį.

Paskui, besivaikinant ir begiedant "Gul šiandieną", nelaukiant per lietuvių salę įsiveržė tartum Kalėdų Senelis, nešinas dovanomis, Romos saležiečių provincijos. Turėdamas aplankyti kelias dešimt saležiečių namų Romoje ir apylinkėse, neužmiršo nei "lituanų".

Kard. Samorė lankėsi Vytėnuose Trečią Kalėdų dieną atvyko į Vytėnus, mons. V. Mincevičius lydimas, Sakramentų Kongregacijos prefektas, kard. Antonio Samorė. Atvažiavo atsidėkoti už kalėdinius sveikinimus, pasveikinti naują saležiečių centro direktorių, atsisveikinti su senuoju išvykstančiu į misijas, ir visiems palinkėti sėkmingų naujų metų. Kardinalas mielai priėmė pakvietimą dalyvauti saležiečių šeimos vaišėse.

TP

BUSY BEE

paruoš jums skaniai, pigiai ir europietiskai betkokiam žmogui skaičiui pietus, vakarienę ar vaišes jūsų namuose ar kitur pagal jūsų ar mūsų meniu. Kreiptis: Mrs. Paeglis, 28 Meyrick Crsc., Rosanna, telef.: 45 7622.

Ava Saudargienė

BENDRAS PUODAS

Susirinkom į Melbourną, kad plačiai pravėrus burną.

Kelti sportą ir kultūrą ir kitam išdirbti skūrą.

Prigūžėta — vos sutilpo, net patsai dangus pravirko.

Prisportuota; Gi kultūros, tai net gatvėm plaukė jūros!

Gi labiausiai, tai Sydnėje savo tėviškės galėjosi!

Ne vien tėviškės — ir sosto! Mat, nuspręsta vienu mostu

Užsodint naujai dirvoną ir kovoti vienu tonu!

Nebus balto, nebus juodo, srėbsime iš bendro puodo!

Bus gražus tas mūsų puodas, — naujas, įvarus, ne juodas!

Nebebūsiąs jis taukuotas, Bet šiek tiek dar paaukuotas. Ir aukštai, stulpe, padėtas, kad visi pasižiūrėtų

Koks gražus tas bendras puodas: — naujas, įvarus, ne juodas!

Tačiau jei nebūtų juodas, Tai nebūtų jis ir puodas!

Jei ant stulpo jį laikytų Ir ugnies jis nematytų

Jei taukuotas jis nebūtų Ūkio reikalai sugriūtų!

Vieton košę pilvan dėjus Tektų valgyti idėjas!

Gi nuo tokio sotos maisto Ne be puodas juk nugaištų...

Gi menka tada paguoda, Kai jau dūšią atiduodi!

Neberūpi tada puodais, ar jis baltas, ar jis juodas...

KORP! ROMUVA INFORMUOJA

Mūsų fil! Stasys Stankūnavičius buvo pakviestas skaityti Korp! Romuvos pranešimą apie lietuvių kalbos padėtį Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo posėdžio metu, kuris įvyko 1970 m. gruodžio mėn. 28 d., "El Toro" restorane, 184 Russell St., Melbourne.

Studentų Sąjungos atstovai vienbalsiai nutarė tuos kursus remti. Suvažiavimas kreipėsi į visus A.L.S. S-gos skyrius prašydami piniginių prisidėti prie Korp! Romuvos liuanistinio lavinimosi fondo.

1970 m. gruodžio mėn. 28 d., Australijos Lietuvių Bendruomenės delegatų posėdžio metu, p. Albertui Seikiui pasiūlius ir suvažiavimo prezidentui sutikus, mūsų filisteriui buvo leista suvažiavimą adresuoti. Jo adreso tema buvo: "Lietuvių kalbos mokymo padėtis".

To pasakoje Korp! Romuvos liuanistinio lavinimosi fondui aukoję šie suvažiavimo delegatai, posėdžiui stebėtojai bei svečiai:

Adomėnas Alf. Sydney, \$ 5, Alekna Ig. Melbourne \$ 3, Alekna Pov. Sydney \$ 5, Anulis Vyt. Melbourne \$ 25, Bakartijūnas R. Wollongong \$ 2, Bakartis Ant. Melbourne \$ 2, Barkus Balys Sydney \$ 5, Barkus Liudas Melbourne \$ 2, Bartas K. Melbourne \$ 2, Buvevičius V. Sydney \$ 10, Butkūnas N. Melbourne \$ 2, Cox L. Sydney \$ 10, Dauknyš P. kun. Geelong \$ 5, Dainienė E. Adelaide \$ 5, Didžys M. Melbourne \$ 5, Dudėnas J. Melbourne \$ 5, Eskirtienė E. Sale \$ 5, Gailiūnas M. Wollongong \$ 2, Gailiūnienė B. Wollongong \$ 3, Gasūnas P. Adelaide \$ 4, Grudžinskas J. inž. Sydney \$ 5, Jaras V. Sydney \$ 5, Jokubauskas Alg. Melbourne \$ 5, Kabaila A. prof. dr. Sydney \$ 10, Kaladė H. Melbourne \$ 2, Kantvilas A. Hobart \$ 5, Kazlauskas K. dr. Melbourne \$ 5, Karvelis L. Sydney \$ 10, Kazokas V. Sydney \$ 5, Kazokas V. Perth \$ 2, Klimaitis A. Perth \$ 5, Kymantas M. Geelong \$ 3, Lingienė M. Perth \$ 2, Linkus V. Adelaide \$ 5, Litutienė O. Perth \$ 5, Martinkus L. Adelaide \$ 2, Martišius V. Canberra \$ 5, Maurais A. dr. Sydney \$ 5, Meiliūnas H. Sydney \$ 20, Mieliauskas J. Perth \$ 10, Mikaila A. Melbourne \$ 5,

SYDNEY

DEBIUTANTĖMS

Sydney Lietuvių Matėrų Socialinės Globos Draugijos Valdyba pakartotinai kviečia mergaites ne mažiau 16 metų, norinčias debiutuoti Tradicinėje Užgavėnių Blynų Balyje 1971 m. vasario 20 d. Skubiai registruotis ir pranešti D-jos Valdybai, skambinant telefon: sekretorei 74 0289 ar 59 2608.

Valdyba

Prašome fantų loterijai Mielos ponios, turinčios fantų, prašome paaukoti rengiamai 20-tai vasario, Užgavėnių Blynų Baliaus loterijai. Fantus perduoti bet kuriai Valdybos narei. Iš anksto ačiū.

S.L.M.S.G. D-jos Valdyba

Neverauskas J. Adelaide \$ 2, Neverauskas V. Adelaide \$ 5, Pelenauskas J. Melbourne \$ 5, Petraitis J. Melbourne \$ 2, Pocius A. Melbourne \$ 2, Proctas K. Sydney \$ 3, Raginis V. Adelaide \$ 2, Reisgienė M. Sydney \$ 5, Reisgys A. Sydney \$ 5, Rudzenskas M. Adelaide \$ 2, Saudargas V. Sydney \$ 2, Simniškis V. Sydney \$ 20, Spurgis A. kun. Adelaide \$ 10, Stašionis B. Sydney \$ 5, Straukas B. Adelaide \$ 1, Stupovs V. Chicago \$ 5, Taunys I. Adelaide \$ 10, Vaitiekūnas A. Melbournas \$ 10, Vanagas B. Melbourne \$ 10, Vasiliauskas J. Adelaide \$ 2, Vėteikis J. Sydney \$ 4, Vingilis B. dr. Sydney \$ 20, Vingrys B. Melbourne \$ 5, Zdanavičius K. dr. Melbourne 3. Viso: \$ 368.

Visiems aukojusiems Korp! Romuvą nuoširdžiai dėkoja.

Sp! Henrikas Antanaitis, Korp! Romuvos vicepresidentas ir Korp! Romuvos liuanistinio lavinimosi fondo išdinininkas.

4 Robert St., Nth. Balwyn, 3104.

LIETUVIŲ KALBOS KURSŲ REIKALU

1970 m. gruodžio mėn. 18 d., Lietuvių Namuose, 50 Errol St., Nth Melbourne, įvyko posėdis, lietuvių kalbos kursų reikalams aptarti. Posėdyje dalyvavo Viktorijos Švietimo Departamento atstovai, Saturday School of Languages vedėjas p. Burnie P. Rymer, lietuvių kalbos mokytojai ir kiti. Lietuviai mokytojai buvo pristatyti Šv. Departamento atstovui, kuris mokytojus išsamiai painformavo dėl kursų eigos, mokymo ir administracinės procedūros bei pareiškė, kad apie tuos kursus bus 1971 m. pradžioje paskelbta "Education Gazette" ir "The Handbook of the Council of Adult Education" ir specialiai aplinkrašiais bus painformuoti visų aukštesniųjų ir technikos mokyklų principalai.

Lietuvių kalbos mokytojai pasisakė kirst